

Poikkeuksellinen säännöllinen työaika. Pelastuslaitos.**Dnro 2/2021, annettu 25.3.2021.**

Aluehallintoviraston tekemästä päätöksestä kumottiin ja muutettiin yksi lupaehto. Huom. Annettu liitepäätöksenä. Liitteitä ei ole mukana tässä päätöksen lyhennelmässä.

Oikaisuvaatimuksen tekijä: X:n pelastuslaitos

Vireille: 11.1.2021

Oikaisuvaatimuksen kohde: Lounais-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastualueen päätös LSAVI/10616/2020, joka on annettu 14.12.2020 (liite nro 1).

X:n pelastuslaitoksen oikaisuvaatimus ja sen täsmennys sekä henkilöstön edustajien lausuma täsmennykseen ovat työneuvoston päätöksen liitteinä (oikaisuvaatimus liite nro 2, täsmennys liite nro 3, jossa myös henkilöstön edustajien lausuma).

TYÖNEUVOSTON PÄÄTÖS

Lounais-Suomen aluehallintoviraston tekemän päätöksen LSAVI/106162020 lupaehto 5 kumottiin ja se muutettiin kuulumaan seuraavasti:

5. Työvuorot ja niitä seuraavat vapaajaksot on suunniteltava niin, että lupaehdossa 1 tarkoitettua työvuoroa seuraa aina vähintään 72 tunnin pituinen lepoaika. Mainittua työvuoroja ja lepoaikoja koskevaa järjestelyä voidaan kuitenkin muuttaa poikkeuksellisesti työnantajan ja työntekijän sopiman, perustellusta syytä toteutettavan työvuoron vaihdon johdosta. Tässä tarkoitettuja vuorojen vaihtoja voi olla enintään 10 vuodessa. Vaihdetun työvuoron alkamista tulee edeltää ja sen päättymistä tulee seurata aina vähintään 24 tunnin pituinen lepoaika. Vuorojen vaihdon aiheuttama 72 tunnin pituisen lepoajan lyhentymisen on korvattava vastaavalla vapaalla tasoittumisjakson puitteissa.

Lisäksi lupaehdossa 1 tarkoitettujen työvuorojen väliin on mahdollista sijoittaa enintään kahdeksan (8) tunnin pituisia ammattitaidon ja -pätevyyden ylläpitämiseksi välttämättömiä koulutuksia ja harjoituksia. Niistä kertyneet tunnit on annettava vapaana tasoittumisjakson aikana. Mainittuja koulutus- tai harjoituspäiviä saa olla vuodessa enintään 10. Koulutukset ja harjoittelut on otettava huomioon jo työvuorosuunnittelussa.

Työnantajan on huolehdittava siitä, että työvuorojen välinen lepoaika on riittävä palautumiseen. Riittämätön lepoaika voi rajoittaa vuorojen vaihtojen sallimista, samoin kuin koulutuksen ja harjoituksen järjestämistä, samoin kuin niiden sijoittamisen ajankohtaa työvuorojen välissä.

Lupaan lisättiin seuraavat maininnat numeroitujen lupaehtojen jälkeen:

Lupaehtojen toteuttaminen riippuu työhön mahdollisesti sovellettavan muun normiston sisällöstä, eikä lupa oikeuta poikkeamaan siitä. Lupa ei myöskään vapauta työvuoroluettelon laatimisesta.

Päätöksen perustelut

Työaikalain (872/2019) 5 §:n 1 momentin mukaan säännöllinen työaika tulee järjestää enintään kahdeksaksi tunniksi vuorokaudessa ja keskimäärin enintään 40 tunniksi viikossa. Työaikalain 25 §:n 1 momentin mukaan työntekijälle on annettava jokaisen työvuoron alkamista seuraavan 24

tunnin aikana vähintään 11 tunnin keskeytymätön lepoaika varallaoloaikana tehtyä työtä lukuun ottamatta. Työaikalain 39 §:n 1 momentin mukaan aluehallintovirasto voi kuitenkin määräämillään ehdoilla myöntää luvan poiketa 5 §:n mukaista säännöllistä työaika, samoin kuin 25 §:n mukaista vuorokausilepoa koskevista säännöksistä työssä, jota tehdään vain aika ajoin sen vuorokautisen työajan kuluessa, jona työntekijän on oltava valmiina työhön.

Aluehallintovirasto on edellyttänyt luvassaan sitä, että enintään 24 tunnin pituista työvuoroa seuraa aina vähintään 72 tunnin pituinen vapaajakso, ja että työvuoroa edeltää aina vähintään 24 tunnin pituinen vapaajakso.

Pelastuslaitos on työneuvostolle toimittamassa lisäselvityksessään tuonut esille, että käytännössä voi satunnaisesti syntyä tarve muuttaa pääsääntöistä työn rytmitystä, jossa 24 tunnin pituista työvuoroa seuraa aina 72 tunnin pituinen lepoaika. Tällöin 72 tunnin pituiselle lepoajalle voi sijoittua koulutusta. Lisäksi kysymykseen voi tulla eri syistä aiheutunutta työvuorojen vaihtoa henkilöstön kesken. Näissä tapauksissa suunnitellusta lepoajasta saamatta jäänyt lepoaika annetaan myöhemmin luvan mukaisen kulumassa olevan tasoittumisjakson aikana.

Työneuvosto katsoo, että työnantajan esille tuomat poikkeukselliset tilanteet voidaan ottaa huomioon luvassa, mutta lupaehdot on laadittava täsmällisesti. Työneuvosto pitää työaikasuojan riittävän turvaamisen kannalta välttämättömänä, että vuorojen vaihtoja sekä koulutusten ja harjoitusten järjestämistä, samoin kuin koulutuksen ja harjoitusten kestoja vuorokaudessa, rajoitetaan määrällisesti. Samasta syystä työneuvosto pitää tarpeellisena edellyttää, että mahdollisesti vaihdetun työvuoron alkamista edeltää ja sen päättymistä seuraa aina vähintään 24 tunnin pituinen lepoaika.

Sovelletut lainkohdat

Hallintolain (434/2003) 49 g §:n (581/2010) 1 momentti.

Työaikalain (872/2019) 5 ja 25 § sekä 39 §:n 1 momentin 1 kohta.

Päätös on yksimielinen ja se perustuu puheenjohtaja Ahtelan ja jäsenten Hjelt, Ilveskivi, Nyssölä ja Rautio mielipiteeseen.